

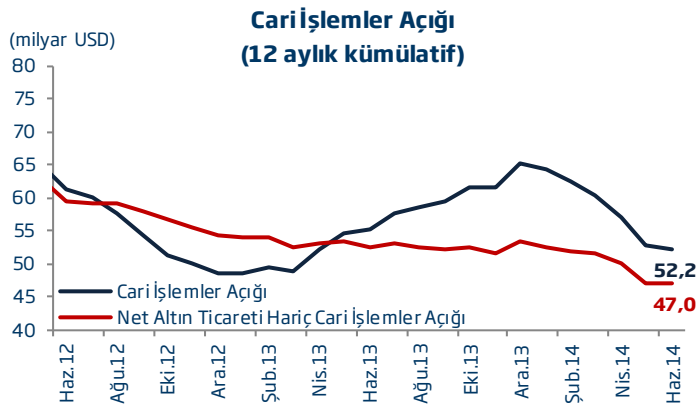
Ödemeler Dengesi - Haziran 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Cari açık yılın ilk yarısında %34,9 daraldı.

Haziran ayında cari açık piyasa beklentilerinin bir miktar üstünde açıklanmakla birlikte, son aylardaki gerileme eğilimini sürdürmüştür. Geçtiğimiz yılın Haziran ayında 4,8 milyar USD olan cari açık bu yıl 4,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Yılın ilk yarısı itibarıyla ise cari açık geçtiğimiz yılın aynı dönemindeki 37,1 milyar USD'lik seviyesinden %34,9 gerileyerek 24,2 milyar USD düzeyinde oluşmuştur. 12 aylık kümülatif cari açık da 52,2 milyar USD'ye gerilemiştir.

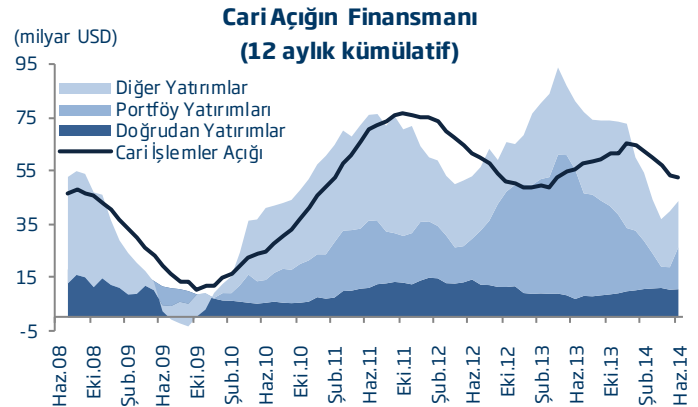
Ödemeler dengesi verilerine göre dış ticaret açığı yılın ilk yarısında geçtiğimiz yılın aynı dönemindeki 40,6 milyar USD düzeyinden %27,8 daralarak 29,3 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığındaki gerileme devam etmekle birlikte, önceki aylara kıyasla açığındaki daralmanın bir miktar hız kestiği görülmektedir. Bu gelişmede, özellikle Irak kaynaklı sorunların Türkiye'nin bölgeye ihracatını azaltmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Yılın ilk yarısında altın ithalatındaki gerileme de cari açığındaki daralmaya önemli destek vermiştir. Nitekim, geçtiğimiz yılın ilk yarısında 7 milyar USD açık verilen parasal olmayan altın ticaretinde bu yıl yalnızca 355 milyon USD tutarında açık verilmiştir. En önemli kalemini turizm gelirlerinin oluşturduğu hizmetler dengesinde verilen fazla da geçtiğimiz yılın ilk yarısına kıyasla %10,5 artarak cari açığındaki iyileşmeye katkı sağlamıştır.

Portföy yatırımlarında Nisan 2013'ten bu yana en yüksek giriş kaydedildi.

Haziran ayında portföy yatırımlarında 7 milyar USD ile Nisan 2013'ten bu yana en yüksek giriş kaydedilmiştir. Nisan 2013'te 9,3 milyar tutarında portföy girişi yaşanmıştı. Haziran ayındaki yüksek tutarlı portföy yatırımlarının 3,3 milyarlık bölümü yurt dışı yerleşiklerin devlet iç borçlanma senetleri piyasasındaki alımlarından oluşmaktadır. Ayrıca, yurtdışında gerçekleştirilen tahvil ihraçları yoluyla Haziran ayında bankalar 2 milyar USD ve diğer sektörler 1,7 milyar USD net borçlanma gerçekleştirmiştir. Haziran ayındaki yüksek girişe karşılık, portföy yatırımlarının yılın ilk çeyreğindeki zayıf performansına bağlı olarak, yılın ilk yarısı itibarıyla toplam portföy yatırımları geçtiğimiz yılın aynı dönemindeki 18 milyar USD seviyesinden, 10,1 milyar USD'ye gerilemiştir.

Bankacılık sektörünün yurtdışından net kredi kullanımı yılın ilk yarısında 4,7 milyar USD...

Bankacılık sektörünün yurt dışından fon sağlamada sıkıntı yaşamadığı dikkat çekmektedir. Haziran ayında bankacılık sektörü yurt dışından net 662 milyon USD kredi kullanmış ve yılın ilk yarısı itibarıyla sektörün yurt dışından kullandığı net kredi tutarı 4,7 milyar USD'ye ulaşmıştır. Bu tutarın 3 milyar USD'si uzun vadeli kredilerden kaynaklanmaktadır. Banka dışı sektörler ise Haziran ayında 1,4 milyar USD tutarında net kredi ödeyicisi konumundadır. Yılın ilk yarısı itibarıyla banka dışı sektörlerin net kredi kullanımı da 2,6 milyar USD

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2013	Haziran 2014
Cari İşlemler Dengesi	-65.110	-52.176
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	75.021	56.857
-Doğrudan Yatırımlar	9.804	10.584
-Portföy Yatırımları	23.691	15.794
-Diğer Yatırımlar	39.086	17.233
-Net Hata ve Noksan	2.532	13.299
-Diğer	-92	-53
Rezervler⁽¹⁾	-9.911	-4.681

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Haziran 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylece, bankaların ve banka dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranı yılın ilk yarısında sırasıyla %167 ve %125 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Net doğrudan yatırımlar yılın ilk yarısında 4,6 milyar USD'ye ulaştı.

Haziran ayında doğrudan yatırımlarda kaydedilen 742 milyon USD'lik girişle yılın ilk yarısındaki net doğrudan yatırım girişi 4,6 milyar USD'ye ulaşmıştır. Bu tutar geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %20,2'lik artışa işaret etmektedir. İlk yarı itibarıyla doğrudan yatırımların sektörlere göre dağılımı incelendiğinde, bankacılık, enerji, elektronik ürünlerin imalatı ile toptan ve perakende ticaret sektörlerinin öne çıktığı görülmektedir.

Rezerv varlıklarda artış...

Haziran ayında portföy yatırımlarında gözlenen yüksek tutarlı sermaye girişi TCMB'nin rezerv varlıklarını 1,5 milyar USD artırmaya olanak vermiştir. Haziran ayında net hata noksan kalemi altında ise 1,3 milyar USD çıkış kaydedilmiştir. Bununla birlikte, yılın ilk yarısındaki net hata ve noksan kalemi altında 6,4 milyar USD, son 12 aylık dönemde de 13,3 milyar USD tutarında sermaye girişi kaydedilmiş ve söz konusu kalem cari açığın finansmanında önemli pay sahibi olmuştur.

Beklentiler...

Önümüzdeki aylarda cari açığı daralmanın süreceğini ancak daralmanın önceki aylara kıyasla hız keseceğini tahmin etmekteyiz. Irak'taki sorunların devam etmesi

nedeniyle bölgeye yapılan ihracattaki azalmanın devam etmesi ve en büyük ihracat pazarımız olan Avrupa Birliği ekonomilerine ilişkin son dönemde açıklanan olumsuz veriler Türkiye'nin ihracat performansını bir miktar olumsuz etkileyebilecektir. Buna ek olarak, ilk yarıda görece ılımlı bir seyir izleyen iç talebe TCMB'nin faiz indirimlerinin destek olması halinde ithalat talebinin artması da cari açığı iyileşmeyi sınırlandırabilecektir. Ayrıca, jeopolitik risklere bağlı olarak petrol fiyatlarında olası bir artış eğilimi de cari açık üzerinde baskı oluşturabilecek bir faktör olarak izlenmektedir. Cari açığı iyileşmeyi sınırlandırabilecek bu beklentilere karşın, Rusya'nın AB ve ABD ülkelerinden bazı ürünlerin ithalatını durdurması ve ihtiyacını sağlamak için Türkiye gibi alternatif ülkelere yönelmesi önümüzdeki aylarda ihracatı destekleyici bir unsur olarak ön plana çıkabilecektir. 2013 sonunda %7,9 düzeyinde olan açığın GSYH'ye oranının 2014 sonunda %6'nın altında gerçekleşeceğini tahmin etmekteyiz.

Cari açığın finansman tarafında ise global piyasalarda risk iştahının genel olarak korunması paralelinde önümüzdeki aylarda herhangi bir zorluk yaşanmayacağını düşünmekteyiz. Fed'in para politikasında sıkılaşmaya 2015 yılının ikinci yarısından önce başlamayacağı beklentisi ile ECB ve BoJ'un genişleyici yönde para politikalarına devam etmesi gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarının devam etmesine olanak vermektedir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Haziran 2014	Ocak-Haziran 2013	Ocak-Haziran 2014	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-4.093	-37.085	-24.151	-34,9	-52.176
Dış Ticaret Dengesi	-6.213	-40.590	-29.322	-27,8	-68.755
Hizmetler Dengesi	2.744	8.413	9.296	10,5	23.969
Turizm (net)	2.748	8.885	9.231	3,9	23.526
Gelir Dengesi	-699	-5.445	-4.489	-17,6	-8.398
Cari Transferler	75	537	364	-32,2	1.008
Sermaye ve Finans Hesapları	5.424	41.482	17.781	-57,1	38.877
Doğrudan Yatırımlar (net)	742	3.859	4.639	20,2	10.584
Portföy Yatırımları (net)	7.046	18.036	10.139	-43,8	15.794
Varlıklar	139	2.094	-1.079	-	-572
Yükümlülükler	6.907	15.942	11.218	-29,6	16.366
Hisse Senetleri	-153	-196	1.458	-	2.495
Borç Senetleri	7.060	16.138	9.760	-39,5	13.871
Diğer Yatırımlar (net)	-877	26.127	4.274	-83,6	17.233
Varlıklar	-1.050	886	-655	-	841
Efektif ve Mevduat	-1.283	1.985	-330	-	2.265
Yükümlülükler	173	25.241	4.929	-80,5	16.392
Ticari Krediler	762	6.863	-926	-	-2.186
Krediler	-857	7.700	6.628	-13,9	20.815
Bankacılık Sektörü	662	10.362	4.738	-54,3	15.995
Bankacılık Dışı Sektörler	-1.436	-1.471	2.637	-	5.246
Mevduat	172	10.435	-1.081	-	-2.883
Yurtdışı Bankalar	112	9.150	-968	-	-2.892
Yabancı Para	-1.718	7.285	-2.229	-	-3.140
Türk Lirası	1.830	1.865	1.261	-32,4	248
Yurtdışı Kişiler	260	1.866	773	-58,6	2.314
Rezerv Varlıklar (net)	-1.487	-6.488	-1.258	-80,6	-4.681
Net Hata ve Noksan	-1.331	-4.397	6.370	-	13.299

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Haziran 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.